

ЗВО «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

**Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра дизайну**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з методичної роботи
 Ярослав ШТАНЬКО

"28" 08 2025 р.

СПЕЦРИСУНОК І ЖИВОПИС

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань	В Культура, мистецтво і гуманітарні науки
Спеціальність	В2 Дизайн
Освітньо-професійна (наукова) програма	«Графічний дизайн»
Освітній рівень	другий (магістерський)
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська

**Івано-Франківськ
2025**

РОЗРОБНИКИ:

доц. кафедри дизайну
Народний художник України

 Петро СИПНЯК

доц. кафедри дизайну
кандидат мистецтвознавства, доцент

 Наталія ГІЛЯЗОВА

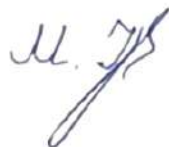
ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри дизайну
протокол № 1 від 28.08.2025 р.
завідувач кафедри

 Ірина МАТОЛІЧ

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП

 Ірина МАТОЛІЧ

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 29.08.2025 р.

e-mail	nataliia.hiliazova@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	кафедра дизайну, ауд. 510
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua/person/nataliya-gilyazova
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/course/view.php?id=3585

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни «Спецрисунок і живопис»

ОК «Спецрисунок і живопис» належить до обов'язкових дисциплін освітньої програми. Вивчення курсу передбачає практичні заняття та самостійне опрацювання матеріалу.

У межах вивчення дисципліни студенти створюють авторські роботи. В процесі виконання передбачено поєднання ручної графіки та комп'ютерних графічних програм.

Мета викладання даного курсу – вивчення форми, стилізації та технічних прийомів спецрисунку і живопису для подальшого застосування в професійній діяльності.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- різноманітні техніки виконання, а також матеріалом та інструментом спец рисунку і живопису;
- оперувати лінією, штрихом, кольором, тоном тощо;
- графічні комп'ютерні програми.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- створювати графічні авторські роботи з індивідуальним підходом;
- володіти на професійному рівні різними техніками рисунку та живопису;
- використовувати у практичній діяльності навички роботи з графічними програмами;
- застосовувати здобуті знання та навички у сфері графічного дизайну та у вирішенні творчих завдань.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП “Графічний дизайн” (2025/2026)).

Шифр та назва компетентності	Результати навчання
СК7. Здатність застосовувати засоби спеціального рисунку і живопису (за спеціальностями), а також методики використання апаратних і програмних засобів комп'ютерних технологій.	ПРН15. Представляти концептуальне рішення об'єктів дизайну засобами новітніх технологій, застосовувати прийоми графічної подачі при розв'язанні проектних завдань (за спеціалізаціями).

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	1		
Семестр	1		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	семінари, практичні	30 (в годинах)	8 (в годинах)
Самостійна робота		60 (в годинах)	82 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	екзамен		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
	Концептуальне дизайн-проектування
	Кваліфікаційна робота

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Завдання 1. Графічна робота (12 год.)

Шляхом стилізації та узагальнення створити декоративний живопис на вільну тему (натюрморт, пейзаж, абстракція). Застосувати різноманітні методи стилізації та кольорового вирішення. На основі готової роботи створити дизайн-об'єкт (на вибір студента) . Оцифрувати зображення та розробити макет оригіналу за допомогою комп'ютерних графічних програм. Матеріал: олійні фарби, акрил, графічні програми. Формат: А3.

Завдання 2. Графічна робота у техніці ліногравюра (18 год.)

Створити графічну роботу у техніці ліногравюри. Використати прийоми графічної подачі: засоби стилізації та узагальнення, власна інтерпретація. Врахувати особливості застосування готової роботи для трансформації у дизайн-об'єкт. Матеріал: туш, лінер, різці, лінолеум тощо. Формат А5, А4.

Екзаменаційне завдання. Розробка дизайн-об'єкту

На основі виконаного Завдання 1 чи Завдання 2 (на вибір) створити дизайн-об'єкт (афіша/постер) на тему яка відображає регіональний контекст: місцеві ярмарки, фестивалі, святковий цикл тощо. Оцифрувати зображення та розробити макет оригіналу за допомогою комп'ютерних графічних програм.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.	60	82
Опрацювання та збір матеріалу до Завдання 1.	8	10
Етюди у техніці акрилового та олійного живопису	12	16
Опрацювання та збір матеріалу до Завдання 2.	8	10
Скетчі, зарисовки	12	16
Виконання екзаменаційного завдання	20	30

ПОЛІТИКА КУРСУ

Відповідно до нормативної бази УЖД

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені

індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації

тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилення текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо, окрім виробничої необхідності. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання. Ознайомитись з відповідним документом можна за [посиланням](#).

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [посиланням](#).

Аудиторні заняття з дисципліни «Спецрисунок і живопис» проходять у формі практичних занять.

Відпрацювання студентом пропущених або не вчасно створених практичних робіт виконуються в аудиторії. Це потрібно для того щоб виключити можливість плагіату, тобто присвоєння і здачі студентом чужої роботи.

Важливим елементом у навчальному процесі є академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Відповідно до цього викладач повинен надавати достовірну інформацію про використані джерела та власну творчу діяльність, а студент у свою чергу посилення на джерела інформації у разі використання при створенні ідей, ескізів та розробок.

Загалом після завершення кожної практичної роботи відбувається колективне обговорення між студентами та викладачем щодо виявлення негативних та позитивних моментів у виконаному завданні. При виконанні практичної роботи важливим є творчий підхід до завдання, використання власних ідей, зарисовок та ескізів.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення,

творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця в галузі графічного дизайну.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
Представляти концептуальне рішення об'єктів дизайну засобами новітніх технологій, застосовувати прийоми графічної подачі при розв'язанні проектних завдань (за спеціалізаціями).	словесний метод (викладення нового матеріалу); наочний метод (прикладні завдання, приклади зразків); інтерактивні методи (дискусія); практичний метод (застосування ручної та комп'ютерних графік)	екзамен

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної та практичної діяльності студентів передбачене застосування практичних робіт, презентацій, майстер класів.

Діагностика (моніторинг і перевірка) результатів навчання здійснюється шляхом виконання студентами:

- 1) практичних робіт;
- 2) виконання творчих графічних робіт;
- 3) створення етюдів.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	25	40
Всього:	-	100	60	100

Усі практичні заняття з курсу «Спецрисунок і живопис» проводяться у форматі, що визначений деканатом університету (онлайн/офлайн чи змішаному).

Відвідування практичних занять з курсу є обов'язковим. Усі пропущені заняття повинні відпрацюватися впродовж трьох наступних тижнів після отримання пропуску, або після того, як студент повернувся до навчання.

Поточний контроль передбачає здачу студентом усіх практичних завдань за семестр у належному вигляді .

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали – “2”;

“3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання:

Бали	Критерії оцінювання
54-60 / 37-40 – 5 A	Студент в повному обсязі опанував матеріал і техніки спец рисунку і живопису та виконав практичне завдання. Робота є акуратною, виконана з творчим підходом та дотриманням усіх вимог до завдання.
50-53 / 33-36 – 4 B	Студент добре опанував практичний та теоретичний матеріал (техніки виконання), вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання практичної роботи, але при цьому зробив декілька незначних помилок під час створення завдань.
45-49 / 30-32 – 4 C	Студент в цілому добре опанував практичний та теоретичний матеріал (техніки виконання), вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання практичної роботи, але при цьому виконані роботи мали значні недоліки
40-44 / 27-29 – 3 D	Студент в достатньому обсязі опанував практичний та теоретичний матеріал, справився з частиною поставлених завдань або виконав практичну роботу на недостатньо професійному рівні, при цьому вона мала значні недоліки (неохайність виконання, недотримання основних законів будови, відсутність творчого підходу тощо).
35-40 / 25-26 – 3 E	Студент не опанував значну частину практичного та теоретичного матеріалу, погано справився з поставленими завданнями або виконав практичну роботу на недостатньо професійному рівні, робота має значні недоліки, а саме: неохайність виконання, недотримання основних вимог до завдання, відсутність творчого підходу тощо.
0-34 / 0-24 2 F	Студент зовсім не опанував практичний та теоретичний матеріал, не виконав практичне завдання .

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі.

Підсумковою формою контролю дисципліни «Спец рисунок і живопис» є екзамен, який передбачає виконання розробки дизайн-об'єкту.

Процедура проведення контрольних заходів, а саме підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів», яке розміщено на сайті університету в розділі «Публічна інформація»: <https://ukd.edu.ua/node/1149>

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 бали і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно Шкали оцінювання знань за ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Об'єктивність процедур проведення контрольних заходів забезпечується відмежуванням результатів поточного контролю від результатів підсумкового контролю.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Гілязова Н.М. Рисунок. Живопис.: навч. пос. Івано-Франківськ, 2021. 120 с.
2. Прищенко С. Кольорознавство: навч. посібник. К.: Кондор, 2018. 436 с.:іл.
3. Грищенко В.В. Особливості дизайну в мистецтві плаката. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. 2011. № 6. С 138-140.

Додаткова література:

1. Андрейканіч А.І. Плакат: його види та жанри. *Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету Том I*. 2013. № 19. С. 104 – 110.
2. Ярошенко А.В. Основні закономірності сприймання кольору. *Дизайн-освіта 2019. Сучасна концепція дизайн-освіти*: міжнар. наук.-метод. конф. Харків, 2019 р. С. 129-134.

Електронні інформаційні ресурси

1. Ліногравюра: веб-сайт. URL: <https://reff.net.ua/32188-Linogravyura.htm>
2. Корнюков Ю.К. Особливості підготовки фахівців у галузі плакатної графіки. URL: http://libs.mfkukim.mk.ua/bitstream/123456789/1290/1/%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%BD%D1%8E%D0%BA%D0%BE%D0%B2_86-90.pdf
3. Техніки олійного живопису: вебсайт. URL: <https://artclass.kiev.ua/uk/%D1%82ekhnyky-oliynoho-zhyvopysu/>